

العبادة و معناها

Ibaadaa fi hifkaa isii.

بِقَلْمِ أَبِي رَافِعِ الشَّيخِ جَمَالِ بْنِ شَيْخِ مُحَمَّدِ
Qophessaan -Abuu Raafii\\
shek Jamaal shek
Muhammad

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى
رَسُولِ اللَّهِ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ۔

BismiLlahi Rahmaani Rahim.

Ummata keenya!

Assalaamu aleykum warahmatuLaahi
wabarakaatuhuu.,

Beekaa ibaadaa Rabbii jechuun isa
tokkichoomsanii isuma qofa gabbaruu
jechuudha.

dubbiin ibaadaa tun haalaan

yaachistuudha.Amnuufii kafaruun namaa
isirratti rarra'a.Jannataa fii azaabatti
namni adda qoodamuunis sababuma
isiitiini.Ammas yeroon amma keeysa jirru
yeroo haalaan hamtuudha.Yeroo
humnoonni farra islaamaa alarrraa biyya
teenya seenanii duula towhiida
dhabamsiisanii shirkii babal'isuu ummata
keenyarratti oofaa jiranii dha.Kana waan
taheef waayee maalummaa ibaadaa Rabbii
kana qajeellotti ummataaf

ibsuun,barsiisuun hubachiisuun haalaaan
barbaachisaa taha.Anis jechoota xiqqa
kana akka yaadachiisaatti afaan keenya
kan namni hedduun hubaatuun katabee
isiniin gaye.Akkuma mammaksatti namni
waan harkaa qabu darbate soodaataa miti
jedhan sanitti.Ummata keenya! Ibaadaan
tenya hundi rabbuma qofaaf tahuu
qabdi.Irraa qoodanii kan birootiif
dabarsuu hintaatu.Abbaa fedheewu
taatu,malaaykaa,anbiyoota,fi kkf
tokkoleefuu ibaadaan godhuun
hintaatu. Gosti ibaadaan tan Rabbi

malee hintaane kana addaan baafnee
daliila isaaniitiin wajji dhihessina.

1/salaata-salaanni ibaadaa Rabbuma
qofaaf tahe.daliilli isaa qur'aanaarraqa-
"وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ"

salaata dhaabaa zakaa kennaa"
hadiisarraayis hedduudha
beekamaadha.

2/kadhaa- yaammachuun Rabi qofaaf
malee dhowwaadha-Ragagaan kanaa
Quraanarraqa
"وَإِنَّ الْمَسَاجِدَ لَهُ فَلَادِعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا"

hiikkaan "masjidoowwan kama
Allahaati.Allaahan wajji tokkollee hin
yaammatinaa" hadiisarraa

الدعاء من العادة "رواه الترمذى

"Kadhaan dhuka ibaadaati"tirmizii.

3/ sodaa-isiiniis ibaadaa rabbuma
qofaaf tahuu qabdurraay.Rabbiin s.w.
akkana jedha

فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ"

Anuma sodaadhaa malee isaan
(kaafira) hinsodaatinaa"alaimr

4/,kajeellaan ibaadaa Rabbuma qofaaf
taateedha,Rabbiin akkana jedha

فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلاً صَالِحاً وَلَا يُشْرِكْ
بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا

'Nnmni milkii guyyaa qunnamtii
Rabbii isaa kan kajeelu tahe, dalagaa
gaarii haadalaguu,ibaadaa rabbi
isaatiif godhu keysatti tokkollee akka
hinqindeessine"suura alkahfi
110.Ammoо kajeellaan ibaadaa rabbi
hojjattaa qeebalamiinsa
kajeeluu,badirraa towbachaa
araarama kajeeluudha.kanaan ala hojii
malee jannata kajeeluun,fi badii itti
fufaa araarama kajeeluun
dhamaasuudha,jazbummaadh.

◦/-Irkannoон Rabbif malee
dhowwaadha.Ragaan kanaa
Qur'aanarrah

‘ وعلى الله فتوكلا ان كنتم مؤمنين –’

Allaah qofarratti irkadhaa yoo
muimintoota taatan" suratul maaidah
23. Ammas Rabbiin s.w. akkana jedha

” ومن يتوكل على الله فهو حبيه ”

Nama Allaah irratti irkate inni gayaa
isaati “

6,kajeellaa ◦,Sodaa, ^,Ufgadiqabuu,-
kanneenis ibaadaadha Rabbuma
qofaaf taati.Rabbitiin s.w. akkana jedha
وكانوا يسارعون في الخيرات ويدعوننا رغباً ورهباً
وكانوا لنا خاشعين.

“Isaan toltuu {hojjachutti} kan jarjaran
tahan,kajeellaa sodaachaa nukadhatan,

Nuuf uf gadi qaboo tahuu turan"
suuraa al-anbiyaa 90.
◦,Sodaan Rabbuma qofaafi. Ragaan
Qur'aanarrah

”فلاتخشو هم واخشونـيـ“

Anuma sodaadhaa malee isaan
hinsodaatinaa"suuratu Ibaqarah 150.
◦,Deebiin gama Rabbii qofa malee
dhowwaadha.Ragaan kanaa Rabbiin
s.w. Akkana jedha

” وأنبوا إلى ربكم وأسلموا لهـ“

Gama Rabbii keysanii deebi'aa Isumaaf
ajajamaa" suuratu zzumar 54.
◦,gargaarsifachuun Rabbuma
qofa,Ragaan jecha isaa kana
إياك نعبد وإياك نستعين

”suma qofa gabbarra, suma qofatti
gargaarsifannas" suuratul
faatihaa5.hadisattis nabiin keenya
s.a.w. akkana jedhan

”فإذا استعنت فاستعن بالله

”yoo gargaarsifatte Rabbumatti
gargaarsifadhu"ahmadii fii tirmizii tu
baase.
◦,tiyfamuun Rabbuma qofaani
Ragaan jecha Rabbitiit

”قل أَعُوذ بِرَبِّ النَّاسِ“

Gooytaa namaatiinin tiyfama
jedhi"suuratu nnaas1. Akkasuma
sifaata Rabbii kan akka haasawa
isaa,guddina isaa, ol aantummaa
isaa,Dandeeytii isaa,jaalala isaa,fuula
isaa kanneeniin tiiyfamuun
maganfachuun ni dandayama,Nabii
keenyarraa s.a.w.dhufee jira. Ragaan
hadiisota

–أَعُوذ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَـ.

jechoota Allaaha gutamtuwwaniinin
tiyfama hamtuu waan inni
uumeerra"muslimtu galmesse. Haiisa
birootti

”أَعُوذ بِعَظَمَتِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِيـ.

-guddina keetiinin tiiyfama ...."Ahmad
fi nasaii odeesse.
◦,dirmachiifachuun Rabbitiin malee
dhowwadha.Ragaan kanaa
Qur'aanarra

”إذ تستغفرون ربكم فاستجب لكم أني مدكم بالف من
”الملاكـةـ مردفينـ.“

yogguu Rabbitiin keysan
dirmachiifattanii isiniif awwaate ani
malaaykaa kuma1 hiriirtuun isin
gargaaraadha(jedhee)"anfaal9.aayann
i kun guyyaa lola badrii nabiin keenya
s.a.w. yaa Rabbi naa dirmadhu waan
naaf waadaa seenteen naatumsi

jedhanii kadhannaan.deebisaa

sanirratti buufame.

1٤,qaluu/gorraasuu/-Ragaan kana

Qur'aanarraa

قل إن صلاتي ونسكي ومحبتي لله رب -
العالمين. لا شريك له ..

'jedhi salaanni koo fi qaliinsi koo
fii,jiruuntoo,fii duuti koo Allahaa
gooftaa aalamootaa tiifi. Shariikni isaaf
hijiru..."suuratul an'aam 162,163.

Hadiisarrraa ammo

“عَنِ اللَّهِ مِنْ ذَبْحٍ لَغَيْرِ اللَّهِ -

'Nama Rabbiif malee kanbirootii qale

Rabbiin abaare"muslimtu baase.

1٥,qodhaan ibaadaadha Rabbuma

qofaaf tahuu qabdi.Daliilli

Qur'aanarrraa

يوفون بالندزو يخافون يوما كان شره مستطيرا.

Qodhaa niguutan, guyyaa hamtuun

isaa facaatuu taates ni

sodaatan"suuratul insaan7.

Dhumarratti ibaadaalee dubbanne

tanaafii tanbirootis Rabbuma qofaaf

qulqulleysuu qabna. walbarsiisuu nu

barbaachisa.wanni nama yaachisu

namni hedduun Rabbi dhiiseeti

makluuqa gabbara.sun addunyaaf

aakiraa kasaare,Fk/qabroota

awliyaa,jinni,muka,galma,hadraa,oofa

a,-qaluun,kadhachuu,barakaa irra

barbaaduu, shirkiidha jahanam nama

sensifti,Irraa uf eegaa!

Wallaahu ailam!